

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 5 ปี พ.ศ. 2569

Outbreak Verification Summary, Week 5, 2026

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawarenessteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 5 ระหว่างวันที่ 26 มกราคม–1 กุมภาพันธ์ 2569 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. การระบาดเป็นกลุ่มก้อนของกลุ่มอาการโรคทางเดินหายใจ 2 เหตุการณ์

จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 26 มกราคม 2569 ได้รับแจ้งพบการระบาดเป็นกลุ่มก้อนของกลุ่มอาการโรคทางเดินหายใจในโรงเรียนประถมแห่งหนึ่ง อำเภอพิมาย จำนวน 110 ราย แบ่งเป็น ครูจำนวน 2 ราย นักเรียนจำนวน 108 ราย มีประชากรกลุ่มเสี่ยงเป็นนักเรียนและครูรวมทั้งหมด 297 คน คิดเป็นอัตราป่วยร้อยละ 37.03 พบผู้ป่วยรายแรกเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2568 เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จำนวน 1 ราย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ราย พบผู้ป่วยกระจายหลายชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยอาการที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ ไข้ ไอ คัดจมูก เจ็บคอ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และอ่อนเพลีย ไม่พบอาการรุนแรง และเมื่อวันที่ 13–19 มกราคม 2569 หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่ออำเภอพิมายและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลรังกาใหญ่ ได้ดำเนินการค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกในโรงเรียน และดำเนินการประสานทีมตระหนักภูมิต้านทานแห่งชาติสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา เก็บตัวอย่างส่งตรวจด้วยวิธี Rapid Test for Influenza พบว่าเป็นไข้หวัดใหญ่ชนิด A จำนวน 27 ราย ไข้หวัดใหญ่ชนิด B จำนวน 6 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เข้ารับการรักษาที่คลินิก จำนวน 52 ราย เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 38 ราย ซ้ำยอมรับประทานเอง 18 ราย และรักษาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2 ราย ตามลำดับ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม 2569 เป็นต้นมา ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม และผู้ป่วยทั้งหมดมีอาการปกติเรียบร้อยแล้ว

การดำเนินการ

1. จัดให้โรงเรียนดำเนินการคัดกรองและควบคุมโรคได้แก่ คัดกรองโรคก่อนเข้าเรียนทุกวัน หากพบมีอาการป่วยทางเดินหายใจให้หยุดเรียนจนกว่าอาการจะหายดี จัดกิจกรรม Big cleaning day เพิ่มจุดให้บริการแอลกอฮอล์เจลและจุดบริการล้างมือ ให้สวมหน้ากากอนามัยทุกคน งดการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือใช้สิ่งของร่วมกัน เฝ้าระวังโรคจนกว่าไม่พบผู้ป่วยรายใหม่

2. ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องการป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ในโรงเรียนและชุมชน และประชาสัมพันธ์การฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่เพื่อลดความรุนแรง

จังหวัดเพชรบุรี วันที่ 26 มกราคม 2568 ได้รับแจ้งพบการระบาดเป็นกลุ่มก้อนของกลุ่มอาการโรคทางเดินหายใจในค่ายทหารแห่งหนึ่ง อำเภอชะอำ รวมทั้งสิ้น 73 ราย จากประชากรกลุ่มเสี่ยงทั้งหมดจำนวน 140 ราย คิดเป็นอัตราป่วยร้อยละ 52.14 โดยเข้ารับการรักษาที่คลินิก 1 ปี (ตุลาคม 2568–กันยายน 2569) โดยเริ่มฝึกตั้งแต่ตุลาคม 2568 ที่ผ่านมา พบผู้ป่วยรายแรกเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2569 โดยผู้ป่วยมีอายุระหว่าง 18–24 ปี เป็นเพศชายทั้งหมด อาชีพนักเรียนนายสิบตำรวจ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชะอำ แผนกผู้ป่วยนอก ซึ่งได้คัดแยกผู้ป่วยและผู้มีอาการเข้าได้กับอาการ (Influenza like illness: ILI) ออกจากผู้ที่ไม่มีอาการ และจากการตรวจด้วย Rapid test ผลพบไข้หวัดใหญ่ ชนิด A จำนวน 34 ราย และค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในพื้นที่พบผู้ป่วย จำนวน 1 ราย ทำการเก็บตัวอย่าง Nasal swab เพื่อส่งตรวจสายพันธุ์ทางห้องปฏิบัติการ

ณ สถาบันบำราศนราดูร จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1 ตัวอย่าง ผลพบใช้หัดใหญ่ สายพันธุ์ A/H3 และส่งต่อรักษาที่โรงพยาบาล ชะอำ ตลอดจนให้คำแนะนำผู้ป่วยในการปฏิบัติตนขณะป่วย จากการสอบสวนผู้ป่วยส่วนใหญ่ ให้ประวัติการสัมผัสโรคในระยะเวลา 7 วันก่อนป่วย มีกิจกรรมรวมกลุ่มฝึก และมีการ หมุนเวียนกำลังคนผลัดเปลี่ยนเวร สามารถออกไปภายนอก ค่ายฝึก ช่วงวันศุกร์ถึงอาทิตย์ จำนวน 91 คน ซึ่งอาจเป็นปัจจัย ที่นำโรคทำให้เกิดการระบาดครั้งนี้

การดำเนินการ

การเฝ้าระวังและค้นหาผู้ป่วย ได้แก่ ค้นหาผู้สัมผัส ร่วมและผู้ป่วยรายใหม่ เฝ้าระวังอย่างน้อย 14 วัน หากมีอาการ ทางเดินหายใจให้สวมหน้ากาก พักแยกอย่างน้อย 7 วัน และ ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงควรพบแพทย์โดยเร็ว

มาตรการป้องกันและควบคุมโรค ได้แก่ ให้คำแนะนำ เรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือบ่อย หลีกเลี่ยงสัมผัสสารคัดหลั่ง ทำความสะอาดจุดสัมผัสร่วม สวมหน้ากาก แยกห้องนอน ไม่ใช่ ของส่วนตัวร่วมกัน และหลีกเลี่ยงพื้นที่ระบาด

การสนับสนุนและสร้างภูมิคุ้มกัน ได้แก่ สนับสนุน หน้ากากอนามัย 1,000 ชิ้น เจลแอลกอฮอล์ 20 ขวด และฉีด วัคซีนไข้หวัดใหญ่ 110 โดส ให้ผู้ที่ยังไม่ป่วยและครูฝึก

2. การประเมินความเสี่ยงของการระบาดของ โรคติดต่อทางเดินหายใจในสถานที่เฉพาะ ได้แก่ โรงเรียน ค่าย ทหาร และเรือนจำ

จากข้อมูลการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ของประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-24 มกราคม 2569 มีรายงานผู้ป่วย 61,409 ราย อัตราป่วย 94.60 ต่อประชากรแสนคน มีรายงาน ผู้เสียชีวิต 6 ราย พบว่าการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเดิน หายใจยังคงอยู่ในระดับที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด แนวโน้ม จำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี สะท้อนถึง ศักยภาพของการแพร่กระจายโรคอย่างต่อเนื่อง กลุ่มอายุที่มี อัตราป่วยสูงยังคงเป็นเด็กวัยเรียน ขณะเดียวกันพบจังหวัดที่มี อัตราป่วยสูง 10 อันดับแรก ได้แก่ พะเยา ลำปาง แพร่ น่าน เชียงใหม่ พิษณุโลก ลำพูน อุตรดิตถ์ กรุงเทพมหานคร และ แม่ฮ่องสอน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือและเขตเมืองที่มี

ความหนาแน่นของประชากรและการเคลื่อนย้ายสูง และจากการ เฝ้าระวังเหตุการณ์จากโปรแกรมเฝ้าระวังเหตุการณ์โรคและ ภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 1-24 มกราคม 2569 มีรายงานเหตุการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สะสม 9 เหตุการณ์ โดยเป็นการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในเรือนจำ 6 เหตุการณ์ โรงเรียน 2 เหตุการณ์ และค่ายทหาร 1 เหตุการณ์ ทั้งนี้ ระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์ยังพบการระบาดเป็นกลุ่มก้อนใน สถานที่ที่ปิดหรือกึ่งปิด เช่น โรงเรียน สถานที่ทำงาน และสถานที่ ควบคุมเฉพาะ สะท้อนความเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อในวงกว้าง

เมื่อพิจารณาเชิงบริบท พบว่าความเสี่ยงของการ ระบาดของโรคติดต่อทางเดินหายใจในสถานที่ที่มีผู้คนหนาแน่น หรือมีการรวมตัวกันอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะโรงเรียนในช่วง เปิดภาคเรียนและเดือนกุมภาพันธ์ 2569 ช่วงการสอบ O-NET ระดับประถมศึกษา ซึ่งมีการรวมกลุ่มของนักเรียนจำนวนมากใน พื้นที่ปิด รวมถึง ค่ายทหารในช่วงรับทหารกองประจำการผลัด ใหม่ ที่มีการอยู่อาศัยและใช้กิจกรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด ตลอดจน เรือนจำที่มีภาวะนักโทษแออัด ซึ่งมีข้อจำกัดด้านพื้นที่ และการแยกผู้ป่วย สถานการณ์ดังกล่าวหากขาดมาตรการเฝ้า- ระวังเชิงรุกและการควบคุมโรคที่เหมาะสม อาจนำไปสู่การเกิด การระบาดเป็นกลุ่มก้อนในหลายพื้นที่พร้อมกัน และเพิ่มภาระ ต่อระบบบริการสาธารณสุขในระยะถัดไป ดังนั้น จึงควรให้ ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงในสถานที่เป้าหมาย เหล่านี้เป็นลำดับต้น เพื่อป้องกันการขยายวงของการระบาดและ ลดผลกระทบในภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรการการควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ใน สถานที่รวมตัวคนหมู่มาก (โรงเรียน ค่ายทหาร เรือนจำ) ให้มี ความเฉพาะในช่วงก่อนเกิดการระบาด (Prevention) และการ เฝ้าระวังและควบคุมเมื่อพบผู้ป่วย (Detect & Contain)
2. เพิ่มการเฝ้าระวังคัดกรองเชิงรุก เน้นย้ำมาตรการ การแยกผู้ป่วย ไม่ต้องรอผล ลดการแพร่ระบาด
3. สื่อสารความเสี่ยงตามกลุ่มเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ และเน้นประเด็นสื่อสารสำคัญ เพื่อให้เกิดความตระหนักในการ ป้องกันตนเอง และกระบวนการคัดกรองผู้ป่วยเพื่อเพิ่มการ ตรวจจับและแยกผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว

สถานการณ์ต่างประเทศ

สถานการณ์และการประกาศยุติการระบาดของโรคไวรัสมาเบอร์ก (MVD) ในเอธิโอเปีย

เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2569 กระทรวงสาธารณสุขเอธิโอเปียได้ประกาศยุติการระบาดของโรคไวรัสมาเบอร์กอย่างเป็นทางการ ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก (WHO) โดยมีรายละเอียดสำคัญสำหรับผู้บริหารดังนี้

ภาพรวมสถานการณ์และการสิ้นสุดการระบาด : การระบาดสิ้นสุดลงหลังจากไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เป็นเวลา 42 วันติดต่อกัน (เท่ากับระยะฟักตัวสองรอบ) นับตั้งแต่ผู้ป่วยรายสุดท้ายเสียชีวิตเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2568 ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่เอธิโอเปียรายงานการระบาดของโรคนี้

สถิติผู้ติดเชื้อและอัตราการเสียชีวิต : มีรายงานผู้ป่วยสะสมทั้งหมด 19 ราย แบ่งเป็นผู้ป่วยยืนยัน 14 ราย และผู้ป่วยที่คาดว่าติดเชื้อ 5 ราย มีผู้เสียชีวิตรวม 14 ราย (อัตราการเสียชีวิตในกลุ่มผู้ป่วยยืนยันอยู่ที่ 64.3%) มีการติดตามผู้สัมผัสใกล้ชิดทั้งหมดทั้งสิ้น 857 ราย จนครบระยะ 21 วัน

พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ : พบผู้ป่วยในเขตจิงกา (Jinka), มาลเล (Malle) และดาเซนซ์ (Dasenech) ในภูมิภาคเอธิโอเปียตอนใต้ รวมถึงเมืองฮาวาสซา (Hawassa) ในภูมิภาคชิตามา

มาตรการตอบโต้เชิงกลยุทธ์ : รัฐบาลเอธิโอเปียร่วมกับ WHO ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจระดับชาติ, เปิดตัวแผนรับมือ 3 เดือน, จัดตั้งห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่เพื่อยืนยันผลได้ทันที และกำหนดโรงพยาบาล 2 แห่งเป็นศูนย์รักษาเฉพาะทาง

ข้อมูลความเสี่ยงและข้อเสนอแนะในอนาคต :

ธรรมชาติของโรค : มีอัตราการเสียชีวิตสูง (24%–88%) ติดต่อกันจากค้างคาวผลไม้สุก และแพร่กระจายผ่านสารคัดหลั่ง ปัจจุบันยังไม่มียาวัคซีนหรือการรักษาที่ได้รับการอนุมัติ

ความเสี่ยงต่อเนื่อง : แม้จะยุติการระบาดแล้ว แต่ยังมีความเสี่ยงที่จะกลับมาแพร่ระบาดได้อีกจากสัตว์ที่เป็นแหล่งโรค

แนวทางปฏิบัติ : WHO แนะนำให้คงศักยภาพในการเฝ้าระวังและการตรวจพบผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว รวมถึงเสริมสร้างมาตรการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ (IPC) ในสถานพยาบาลอย่างเคร่งครัด

นโยบายการเดินทาง : WHO ไม่แนะนำให้จำกัดการเดินทางหรือการค้ากับประเทศเอธิโอเปียในขณะนี้

ที่มา : <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2026-DON592>